

Propozycje poprawek w Ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 426, ze zm.) - art. 3 projektu ustawy z druku 828 i 828-A
(ze względów legislacyjnych cała nowa treść art. 3 - zmiany względem przedłużenia z druku 828 i 828-A zaznaczone)

Art. 3. W ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 426, 568 i 875) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 4a otrzymuje brzmienie:

„4a) kosztach płacy – oznacza to wynagrodzenie brutto oraz finansowane przez pracodawcę obowiązkowe składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe i wypadkowe naliczone od tego wynagrodzenia, obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Solidarnościowy i wpłaty na Pracownicze Plany Kapitałowe;”;

2) w art. 6d w ust. 4a w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:

„6) właściwym jednostkom samorządu terytorialnego wykonującym zadania, o których mowa w art. 35 i art. 35a, w celu weryfikacji orzeczeń o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności lub o wskazaniach do ulg i uprawnień osób ubiegających się o świadczenia tam określone, w zakresie informacji, o których mowa w ust. 4 pkt 1 lit. a i g oraz pkt 5;

7) Państwowemu Funduszowi Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, zwanemu dalej „Funduszem”, w celu:

a) weryfikacji danych dotyczących osób ubiegających się o refundację składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 25a i art. 25c, w zakresie informacji, o których mowa w ust. 4 pkt 1 lit. a i g, pkt 1a oraz pkt 5,

b) weryfikacji danych dotyczących osób, do których wynagrodzeń przysługuje dofinansowanie, o którym mowa w art 26a–26c, w zakresie informacji, o których mowa w ust. 4 pkt 1 lit. a i g, pkt 1a oraz pkt 5,

c) weryfikacji uprawnień wnioskodawców do uzyskania pomocy ze środków Funduszu przekazywanych jednostkom samorządu terytorialnego na podstawie art. 48 ust. 1 pkt 1, w zakresie informacji, o których mowa w ust. 4 pkt 1 lit. a i g oraz pkt 5.“;

3) w art. 10b ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Koszty utworzenia, działalności i wynikające ze zwiększenia liczby uczestników warsztatu są współfinansowane ze środków Funduszu oraz ze środków samorządu powiatowego lub innych źródeł, z zastrzeżeniem ust. 2a, 2b, 3 i 4 oraz art. 68c ust. 1.”;

4) w art. 21:

a) uchyla się ust. 1a;

b) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. Wpłaty, o których mowa w ust. 1, ulegają obniżeniu o 5% dla pracodawcy innego niż podmiot publiczny, o którym mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), posiadającego certyfikat, o którym mowa w art. 19 ust. 1 tej ustawy, począwszy od wpłat należnych za miesiąc poprzedzający miesiąc, w którym pracodawca ten zawiadomił Zarząd Funduszu o uzyskaniu certyfikatu dostępności w deklaracjach, o których mowa w art. 49 ust. 2.”;

5) w art. 33:

a) ust. 3² otrzymuje brzmienie:

„3². Środki funduszu rehabilitacji przeznacza się na wydatki, o których mowa:

- w ust. 4 ponoszonych w ramach zasady de minimis w kwotach nieobejmujących podatku od towarów i usług,
- w ust. 4 i 10, których poniesienie nie jest objęte zasadą de minimis w kwotach obejmujących podatek od towarów i usług.”;

b) ust 3³ pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) kwoty odpowiadającej kwocie podatku od towarów i usług, dotyczącej tego wydatku – poniesionej ze środków niestanowiących środków funduszu rehabilitacji, jeżeli została ona przekazana na rachunek bankowy, o którym mowa w ust. 3 pkt 2a, nie później niż następnego dnia roboczego po dniu dokonania tego wydatku.”;

6) w art. 68gd:

a) ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) koszty płacy lub pomoc bytową dla osób niepełnosprawnych będących:

- a) pracownikami,
- b) wykonawcami pracy nakładczej,
- c) innymi osobami niż wymienione w lit. a i b, świadczącymi pracę na rzecz dysponenta zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych lub zakładowego funduszu aktywności,
- d) niepracującymi osobami niepełnosprawnymi będącymi byłymi pracownikami dysponenta zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych lub zakładowego funduszu aktywności.

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Warunkiem przeznaczenia środków w sposób określony w ust. 1 jest uzyskanie zgody Prezesa Zarządu Funduszu.”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a - 2c w brzmieniu:

„2a. Prezes Zarządu Funduszu zawiadamia dysponenta zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych lub zakładowego funduszu aktywności o zgodzie, o której mowa w ust. 2 lub odmowie jej wydania w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o jej wydanie.

2b. W przypadku odmowy wydania zgody, o której mowa w ust. 2, Prezes Zarządu Funduszu wydaje decyzję, na wniosek dysponenta zakładowego

funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych lub zakładowego funduszu aktywności złożony w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji o odmowie wydania zgody.

2c. Od decyzji, o której mowa w ust. 2b, przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do Prezesa Zarządu Funduszu.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku niewystąpienia o zgodę lub wydania decyzji o braku zgody, o której mowa w ust. 2, dysponent zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych jest obowiązany do dokonania zwrotu oraz wpłaty, o których mowa w art. 33 ust. 4a.”;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Dysponent zamierzający wykorzystać środki zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych w sposób określony w ust. 1 jest obowiązany wystąpić o zgodę do Prezesa Zarządu Funduszu w terminie do ostatniego dnia 5. miesiąca od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.”;

e) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Wydatki o których mowa w ust. 1 w zakresie w jakim stanowią przysporzenie dla pracodawcy stanowią pomoc publiczną mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w Sekcji 3.1 Komunikatu Komisji – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/ 01) (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1), zgodnie z warunkami zawartymi w Komunikacie Komisji.”;

f) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Przepisy ust. 3-5 stosuje się odpowiednio do dysponentów zakładowego funduszu aktywności.”;

7) art. 68ge otrzymuje brzmienie:

„Art. 68ge. Pomoc publiczna udzielana na podstawie art. 26, art. 26a, art. 26d, art. 32 i art. 41 może być udzielana pracodawcom w trudnej sytuacji ekonomicznej jako pomoc publiczna, mająca na celu zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce, o której mowa w Sekcji 3.1 Komunikatu Komisji – Tymczasowe ramy środków pomocy państwa w celu wsparcia gospodarki w kontekście trwającej epidemii COVID-19 (2020/C 91 I/01) (Dz. Urz. UE C 91I z 20.03.2020, str. 1), zgodnie z warunkami zawartymi w Komunikacie Komisji.”;

8) po art. 68gg dodaje się art. 68gh w brzmieniu:

„Art. 68gh. Samorząd województwa może zwiększyć maksymalną kwotę zobowiązań samorządu wojewódzkiego do wypłaty w 2020 r. i w 2021 r. z tytułu dofinansowania kosztów działalności zakładów aktywności zawodowej, w okresie trwania stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID-19, z zaoszczędzonych środków własnych lub z zaoszczędzonych środków otrzymanych na realizację

innych działań, przekazanych przez Prezesa Zarządu Funduszu, według algorytmu, o którym mowa w art. 48.”.

Uzasadnienie do proponowanych zmian:

W związku z uruchomieniem Pracowniczych Planów Kapitałowych niezbędne jest rozszerzenie definicji kosztów płacy. Zmiana pozwoli na uwzględnienie wszystkich ponoszonych, w związku z zatrudnieniem osoby niepełnosprawnej, kosztów.

W zakresie zakładowego funduszu rehabilitacji osób niepełnosprawnych niezbędne jest wprowadzenie rozwiązań eliminujących obniżenie wsparcia kierowanego bezpośrednio do osób niepełnosprawnych o kwotę podatku od towaru i usług. Propozycja eliminuje wątpliwości interpretacyjne w zakresie możliwości ponoszenia wydatków w kwocie brutto w ramach pomocy indywidualnej i indywidualnych programów rehabilitacyjnych służących wyłącznie osobom niepełnosprawnym. Kolejna zmiana służy eliminacji zagrożenia jakie może nieść za sobą korzystanie z systemów bankowych, które mogą uniemożliwić zaksięgowanie operacji (realizacji przelewu) w tym samym dniu na dwóch różnych kontach.

Wprowadzany do ustawy mechanizm możliwości pokrywania ze środków Zakładowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub Zakładowego Funduszu Aktywności wydatków służących ochronie miejsc pracy i pomocy osobom niepełnosprawnym jest niepełny i mogący utrudnić możliwość korzystania z tego instrumentu. Propozycja po pierwsze doprecyzowuje, że właściwym w zakresie tego instrumentu jest Prezes Zarządu Funduszu. Dodatkowo wprowadza, odmiennie do przedłożenia z druku 828 i 828-A, mechanizm wydawania decyzji wyłącznie w przypadku odmowy wydania zgody - jest to rozwiązanie analogiczne do istniejącego w ustawie mechanizmu ustalania wysokości dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych. Proponowane rozwiązania rozszerzają również katalog wydatków na wszystkie koszty płacy a nie tylko wynagrodzenia.